

Digi TV teenuse osutajate üldtingimuste seire kokkuvõte

Andmekaitse Inspeksioon viis novembris 2014 läbi seire, et saada ülevaade isikuandmete töötlemise olukorrast lepingulise digi tv teenuse osutamisel. Teenuse osutaja (seaduse mõistes andmete vastutav töötleja) on kohustatud kliendile (seaduse mõistes andmesubjekti) teatavaks tegema:

- 1) kes on isikuandmete töötleja, isikuandmete töötleja tegevuskoha aadressi ja kontaktandmed;
- 2) milliseid andmekoosseise teenuse osutaja töötleb;
- 3) kuidas on võimaldatud kliendile juurdepääs tema kohta käivatele andmetele;
- 4) kuidas on võimaldatud kliendile ebatäpsete või eksitavate andmete parandamine;
- 5) kellele teenuse osutaja kliendi andmeid veel edastab.

Samuti on teenuse osutaja kohustatud kliendi isikuandmed kustutama või sulgema, kui isikuandmete töötlemise eesmärk on ära langenud (näiteks kui kliendi ja teenuse osutaja vaheline leping lõpeb). Küll aga võivad teatud eriseadused sätestada tingimused andmete säilitustähtaegadele (näiteks raamatupidamise dokumentide säilitusaeg on 7 aastat).

Lisaks seiras inspeksioon, kas ja kuidas on reguleeritud kliendile reklaampostituste saatmine. Seaduse mõistes tähendab see kliendi elektrooniliste kontaktandmete kasutamist otseturustuseks. Otseturustuseks loetakse näiteks nii e-posti kui SMS-i teel tehtavaid pakkumisi. Reklaampostituste saatmiseks peab teenuse osutajal olema kliendi vabatahtlik, kirjalik nõusolek.

Inspeksioon tutvus viie digi tv teenuse osutaja võrgulehel avaldatud teenuse üldtingimustega (mõnel juhul nimetati tüüptingimusteks). Kõigil seiratavatel olid teenuse üldtingimused teenuse osutaja võrgulehel avaldatud. Kaks teenuse osutajat viiest olid lisaks avaldanud ka lepingu -ja tootetingimused.

1. Teenuse osutaja kontaktandmed.

Kõigi viie seiratava teenuse osutaja nimi ja registrikood olid üldtingimustes leitavad. Neli teenuse osutajat olid märkinud ka aadressi, telefoninumbri ja e-posti aadressi. Kõik teenuse osutajad avaldasid samuti klienditeeninduse kontaktandmed.

2. Kliendi isikuandmete edastamine.

Kahe teenuse osutaja üldtingimustes oli märgitud, kellele kliendi andmeid teenuse osutamise käigus edastatakse (seaduse mõistes volitatud töötlejad, mõnel juhul ka kolmandad isikud). Nimekiri volitatud töötlejatest oli avaldatud teenuse osutaja võrgulehtedel. Ühel juhul olid lisaks nimedele kirjas ka volitatud töötlejate kontaktandmed.

Kolme teenuse osutaja üldtingimustes viiteid volitatud töötlejatele ei olnud. Samuti ei olnud andmeid volitatud töötlejate kohta avaldatud võrgulehel. Üldtingimustes oli märgitud, et kliendi võla korral võidakse andmeid edastada inkasso-, postitus- ja krediidiinfo ettevõtetele või kolmandatele isikutele võlgnevuste sissenõudmiseks. Küll aga mainiti võimalust tutvuda volitatud töötlejate andmetega teenuse osutaja esindustes.

3. Töödeldavate isikuandmete koosseis.

Kahel juhul olid loetletud kõik kliendiga seotud andmed, mida teenuse osutamise käigus tööeldakse, näiteks kliendi nimi, isikut tõendava dokumendi andmed, aadress,

kontaktandmed kuni andmeteni kliendi segmendilisest kuuluvusest ja teenuse tarbimist puudutavate andmeteni. Ühel juhul oli üldtingimustes kirjas, et kliendi isikuandmete koosseis ja töötlemise eesmärk on kättesaadavad teenuse osutaja klienditeeninduses. Kahe teenuse osutaja üldtingimused ei sisaldanud viiteid töödeldavate isikuandmete koosseisu kohta.

4. Kliendi võimalus juurdepääsuks tema kohta käivatele andmetele.

Ühel teenuse osutajal selle kohane info puudus. Üks teenuse osutaja oli teenuse üldtingimustes sätestanud kliendi võimaluse tutvuda oma andmetega klienditeeninduses. Ülejäänud kolme teenuse osutaja üldtingimustes oli kirjas, et kliendil on õigus saada teavet tema kohta kogutud andmete ja nende töötlemise kohta. Samas puudus viide, millises vormis seda teha saab.

5. Kliendi õigus nõuda ebatäpsete või eksitavate andmete parandamist.

Kahe teenuse osutaja üldtingimustes oli kliendi õigus nõuda ebatäpsete andmete parandamist kirjas. Kolm teenuse osutajat aga sätestasid vastava õiguse pigem kliendi kohustusena.

6. Isikuandmete säilitustähtajad.

Kuigi isikuandmete kaitse seadus ei näe ette isikuandmete säilitamiseks konkreetseid tähtaegu, ütleb seadus, et kui isikuandmete töötlemise eesmärk on saavutatud või see on ära langenud, on teenuse osutaja kohustatud kliendi andmed viivitamata sulgema või kustutama. Andmete säilitustähtajad võivad tulla eriseadustest, näiteks raamatupidamise seadus, elektroonilise side seadus.

Seiratavatest teenuse osutajatest kolme üldtingimused ei sisaldanud kliendi andmete säilitamise tähtaegu. Kahe teenuse osutaja üldtingimustes oli kirjas kliendi õigus nõuda oma isikuandmete kustutamist või sulgemist, kui nende töötlemise eesmärk on saavutatud.

7. Reklaampostituste saatmine

Kahe teenuse osutaja võrgulehel avaldatud digi tv üldtingimused ei kajastanud reklaampostituse temaatikat. Ühe teenuse osutaja üldtingimustes viidati turunduslikul eesmärgil reklaamsõnumite saatmise nõusoleku andmise või keeldumise võimalusele kliendiga sõlmitavas lepingus (lepingu näidist teenuse osutaja võrgulehel ei olnud).

Ülejäänud kaks teenuse osutajat selgitasid reklaampostituse saatmise põhimõtteid üldtingimustes, kus oli kirjas, et klient saab anda informeeritud nõusoleku turundussõnumite saamiseks kliendilepingus. Vastavad kliendilepingud olid võrgulehel avaldatud.

Kokkuvõtvalt on isikuandmete töötlemise põhimõtete fikseerimine digi tv teenuse osutajate üldtingimustes rahuldav. Inspektsioon kiidab nende teenuse osutajate algatust, kes on oma võrgulehel avaldanud kõik digi tv teenusega liitumiseks vajalikud dokumendid, st lisaks teenuse üldtingimustele ka lepingu- ning tootetingimused.

Seire näitas, et suurema kliendibaasi ja levikuga teenuse osutajate üldtingimused on siiski ülevaatlikumad ning vastavad paremini seaduse nõuetele.

Kolme teenuse osutaja puhul toob inspektsioon suuremate vajakajäämistena välja informatsiooni puudumise (1) töödeldavate isikuandmete koosseisu ning (2) volitatud töötlejate andmete osas.

Kõik seiratud teenuse osutajad saaksid inspektsiooni arvamusel kliente selgemini informeerida, millises vormis saab klient tutvuda tema kohta kogutud andmetega.

Samuti nägi inspektsioon eksitavaid sõnastusi kliendi informeeritud nõusoleku küsimisel reklaampostituste saatmiseks.

Seire kokkuvõttest tulenevalt peab Andmekaitse Inspektsioon tarvilikuks saata digi tv teenuse osutajatele märgukirjad soovitud seaduse paremaks täitmiseks.